

Kouzelná hůlka PPP dělá rubl silnější

 svpressa.ru/economy/article/396932

4. prosince 2023

Poměrně často se v článcích a projevech na ekonomická témata objevuje zkratka PPP. Zkratka pro "paritu kupní síly". PPP se týká poměru kupní síly národní měny ke kupní síle amerického dolaru. Kupní síla je určena daným souborem („košíkem“) zboží a služeb.

PPP se začaly počítat a používat pro různé druhy mezinárodních ekonomických srovnání z toho důvodu, že tržní směnný kurz národní měny vůči americkému dolaru může značně zkreslit skutečný obraz. Teoreticky se zdá, že odráží poměr cen zboží a služeb v různých ekonomikách. Ale to je jen teoreticky. Ve skutečnosti ale dochází ke zkreslení.

Jednak z toho důvodu, že ne všechno zboží a služby, které obíhají na domácích trzích příslušných zemí, se dostávají do mezinárodního oběhu. A pokud ano, je to v omezeném množství.

Přečtěte si také

Stařec zdvojnásobil daně bohatým a připomněl události Velké říjnové revoluce Nulové migranty, liberálové ve speciálně určených oblastech a pouze o víkendech. Co dalšího se lze od Běloruska naučit?

Za druhé, ceny na domácím trhu zboží a služeb mohou být ovlivněny státem (dotování výrobců, cenová kontrola podle antimonopolní legislativy atd.)

Za třetí, směnné kurzy národních měnových jednotek mohou podléhat silným cíleným vlivům některých účastníků trhu. Mohou to být státy a centrální banky (které mohou například provádět měnové intervence na trhu). Mohou to být spekulanti, kteří vydělávají na výkyvech směnných kurzů...

V důsledku výše uvedených faktorů mohou vzniknout významné nesrovnalosti mezi hodnotami tržního směnného kurzu (který, pokud je stanoven centrální bankou, získá status „oficiálního“) a PPP. Jak v jednom, tak v druhém směru. Někdy se nesrovnalosti měří nikoli v procentech, ale v časech.

I v dobách, kdy peníze byly komoditou (hlavně zlato a stříbro), obchodníci, lichváři a prostě všímaví lidé dbali na to, že jedna unce drahého kovu měla v různých zemích různou kupní sílu.

Toho využívali při plánování a provádění svých mezinárodních obchodních a měnových transakcí (v učebnicích ekonomie se jim říká mezinárodní arbitrážní operace).

Ukazuje se, že již v 16. století se na nejstarší španělské univerzitě v Salamance vyučovala ekonomie (na základě školy **Tomáše Akvinského**) a studentům byly vysvětleny základy nauky toho, čemu dnes říkáme PPP. Koncept parity kupní síly v jeho moderní podobě je připisován švédskému ekonomovi **Gustavu Casselovi** (1866–1945).

Formuloval ji v dílech napsaných během první světové války a po ní. Jeho výzkum měl velmi praktický účel. Po světové válce se země pokusily obnovit zlatý standard. K tomu bylo nutné zafixovat směnné kurzy. A v ideálním případě by takové kurzy měly odpovídat učitelskému sboru.

Poválečný mezinárodní měnový a finanční systém, jehož základy byly položeny na konferenci v Bretton Woods v roce 1944, byl založen na pevných směnných kurzech. A při jejich určování podle členských zemí

Mezinárodní měnový fond doporučil zaměřit se na PPP.

Rozdíly mezi oficiálními směnnými kurzy a PPP samozřejmě vznikaly, ale nebyly příliš výrazné. Proto jsme pro mezinárodní ekonomická srovnání použili takové oficiální sazby, PPP nebyly konkrétně vypočítány.

Teprve po Jamajské mezinárodní konferenci v roce 1976 došlo k přechodu na nový měnový a finanční model, který zrušil fixní sazby a umožnil zemím přejít na plovoucí (volatilní). Ukázalo se však, že jsou špatným a dokonce nevhodným nástrojem pro mezinárodní ekonomická srovnání.

Proto MMF, Světová banka, OECD, Eurostat, další mezinárodní organizace a jednotlivé země začaly PPP počítat.

Různé mezinárodní organizace zveřejňují ekonomické ukazatele pro různé země v jedné měně (nejčastěji v amerických dolarech) za použití směnných kurzů vypočítaných na základě parity kupní síly. Bohužel poměrně často jednotliví odborníci provádějící svá mezinárodní srovnání používají hodnoty PPP, které mohou obraz zkreslit ne méně než tržní směnné kurzy.

Oblíbeným příkladem využití parity kupní síly je Big Mac Index, pravidelně vypočítávaný a zveřejňovaný anglickým týdeníkem Economist. Index je vypočítán na základě cen v restauracích McDonalds v různých zemích a představuje alternativní směnný kurz.

Například v roce 2011 stál Big Mac v Rusku 78 rublů. (2,7 USD podle kurzu Centrální banky Ruské federace) a v USA - 4,07 USD. To znamená, jak dokazuje „Big Mac Index“ publikovaný Economistem, že rubl je podhodnocen o 34 procent a dolar v Rusku by neměl stát 24,8, ale 18,5 rublů. A tato čísla začala kolovat v ruských médiích, včetně ekonomických článků.

Přečtěte si také

Emiráty přivedou svět k čisté vodě. Ruské zdroje nebudou potřeba Moskevské zásoby vody by mohly uhasit žížeň miliardy lidí

Méně známý „iPod index“ vypočítává australská investiční banka Commonwealth Securities na základě cen oblíbeného MP3 přehrávače Apple v různých zemích. Taková opatření lze samozřejmě kvalifikovat slovy „podvod“, „hype“, „hloupý vtip“, „vulgárnost“ atd .

Ukazuje se, že společnost McDonald's může určovat obraz světové ekonomiky stanovením cen svých produktů s přihlédnutím k řadě faktorů, včetně spekulativních. Seriózní odborníci se snaží vysvětlit, že srovnávání národních měn „pomocí indexu Big Mac“ je vulgární a nereprezentativní. Společnost McDonald's si navíc ponechává právo na obchodní tajemství a není povinna vysvětlovat, proč mění ceny. Ale, bohužel, mor „Big Mac index“ zachvátil mnoho zemí, včetně Ruska.

Odborníci z RIA Novosti nemají daleko k fanouškům „Big Mac indexu“. V říjnu letošního roku ohromili publikum následující senzací: říkají, že ruský rubl se na začátku podzimu ukázal jako nejvíce podhodnocená měna mezi zeměmi G20. Na základě skutečnosti, že seřadili země G20 podle nákladů na jídlo burger, hranolky a sklenici sody.

Přepočítali jsme náklady na americké dolary a určili PPP rublu a dalších měn G20. Ukázalo se, že kurz rublu v PPP je třikrát nižší než ten současný, ruská měna by měla stát 32,07 rublů. za dolar.

Indonéská rupie byla na druhém místě: její spravedlivý směnný kurz je 2,2krát lepší než oficiální - 6,9 tisíce rupií za dolar místo 15,4 000. Mezi

první tři nejvíce podhodnocené měny byl zařazen i jihoafrický rand. Jeho cena, s přihlédnutím k kupní síle, je 1,8krát nižší než oficiálních 10,4 za dolar. Nejvíce nadhodnocenou měnou bylo euro – jeho kurz byl považován za nadhodnocený o 16 %. A to vše se se vší vážností šířilo ruskými médii.

Aniž bych se pouštěl do tématu, řeknu, že více či méně přesný ukazatel PPP lze určit pouze na základě velmi širokého koše zboží a služeb.

Jedná se o spotřební zboží nejen základních životních potřeb (chléb, maso, zelenina, oblečení, obuv), ale i zboží dlouhodobé spotřeby (domácí spotřebiče, auta, bydlení a další nemovitosti).

A samozřejmě služby pro domácnost, především bydlení a komunální služby. Ale to není vše: košík musí obsahovat i zboží a služby pro průmyslové účely a jejich sortiment je velmi široký.

Přečtěte si také

Trh s novými byty je zralý na cenový kolaps Státní rozpočet již není schopen dotovat developery „zvýhodněnými“ hypotékami

Mezinárodní organizace porovnávají ekonomiky různých zemí především na základě hrubého domácího produktu. HDP každé země je rozděleno do řady homogenních skupin („primárních skupin“) podle složek konečného užití: 1) skutečná konečná spotřeba domácností; 2) skutečná konečná spotřeba vlády; 3) tvorba hrubého fixního kapitálu;

4) změny zásob a čisté pořízení cenností; 5) čistý vývoz zboží a služeb. Počet primárních skupin (typů zboží a služeb) pro každou komponentu konečného užití se pohybuje od 155 do 276.

Mezinárodní srovnání HDP provádí od 60. let Statistická divize OSN ve spolupráci s mezinárodními organizacemi, národními statistickými úřady a akademickými institucemi. Ruská federace se od roku 1993 průběžně účastní mezinárodních srovnávání HDP.

PPP ruského rublu vypočítávají jak mezinárodní organizace, tak náš statistický úřad Rosstat. V databázi MMF za poslední roky najdeme tyto hodnoty PPP rublů: 2020 - 26,10; 2021 - 29,72; 2022 – 32,17. Ale hodnoty průměrného směnného kurzu rublu, vypočtené na základě oficiálních kurzů centrální banky, za stejné roky: 2020 - 72,13; 2021 - 73,68; 2022 - 68,49; 2023 - 85,43 (předběžný odhad).

Tržní směnný kurz ruského rublu se tedy ve srovnání s PPP ukázal jako podhodnocený: v roce 2020 - o 2,76; v roce 2021 - 2,48; v roce 2022 - 2,13krát. A nyní bude podle předběžných odhadů podhodnocení 2,71krát.

Ale z Rosstatu najdeme různé hodnoty PPP rublu: v roce 2020 - 24,49; v roce 2021 - 27,25; v roce 2022 - 28,80. Jak vidíme, podle odhadů Rosstatu se rubl (v tržním kurzu) ukazuje být ve vztahu k americkému dolaru ještě více podhodnocený, než vyplývá z údajů MMF. Na konci roku 2020 se tak kurz rublu podle našeho statistického oddělení ukázal jako 2,95krát podhodnocený. A podle výsledků loňského roku - 2,38krát.

Ať je to jak chce, minulý rok se rozdíl mezi tržním směnným kurzem rublu a rublu PPP ukázal jako jeden z nejmenších za všechna léta statistických pozorování.

Bylo to způsobeno tím, že v souvislosti s propuknutím konfrontace mezi kolektivním Západem a Ruskem zavedla Moskva v únoru až březnu měnová omezení, což přispělo k posílení kurzu rublu vůči americkému dolaru, euru a dalším rezervním měnám. . V důsledku přijatých opatření se v červenci průměrná měsíční hodnota směnného kurzu rublu zvýšila na 57,27 rublů. za dolar. Převýšení směnného kurzu rublu nad PPP (vypočteno MMF) bylo v červenci loňského roku pouze 1,78krát. Ale kvůli oslabení a poté úplnému zrušení měnových omezení začal kurz rublu klesat a stále více se oddělovat od PPP.

Letos byl směnný kurz dosažen proti rekordů, když rubl v srpnu překonal 100 (za americký dolar). Na podzim došlo pouze k částečné stabilizaci, takže na konci letošního roku bude kurz rublu na rekordně nízké úrovni.

Nikdo nezpochybňuje, že je možné vypočítat PPP jakékoli peněžní jednotky (včetně rublu) pouze přibližně. A s tímto ukazatelem lze do jisté míry manipulovat změnou složení „koše“ zboží a služeb i „váhy“ jednotlivých položek tohoto „koše“ určeného pro výpočty PPP. Zejména jsem již upozornil na skutečnost, že odhady PPP v rublech provedené MMF a Rosstatem se liší. Můžeme říci, že MMF rubl poněkud podhodnocuje. Nebo naopak Rosstat naši měnu nadhodnocuje.

Přečtěte si také

Podnikání je na rozcestí: držte se jednoduchosti nebo jděte do stínu
Maxim Demchenko zhodnotil výhody a nevýhody zrušení statusu
individuálního podnikatele

Ale místo Ruska ve světovém žebříčku zemí z hlediska HDP závisí na tom, jaká je PPP rublu. Země jsou seřazeny podle nominálního HDP nebo reálného HDP.

V prvním případě jsou ukazatele HDP v národní měně převedeny na americké dolary tržním kurzem. Z hlediska nominálního HDP se Rusko v posledním desetiletí nedostalo ani do top 10. Podle odhadů OSN, MMF a Světové banky v letech 2018 a 2019. Ruská federace byla až na 11. místě. Rusko se loni díky výraznému posílení kurzu rublu jako zázrakem ocitlo v top 10, když obsadilo osmé místo. A letos se podle předběžného hodnocení MMF v nominálním HDP opět propadne na 11. místo (mezi Kanadou a Mexikem).

Přesnější obrázek ale dává ukazatel reálného HDP, který se počítá pomocí PPP. A tady Rusko vypadá mnohem atraktivněji. Poměrně dlouhou dobu bylo Rusko v žebříčku zemí podle reálného HDP na šestém místě – po Německu a před Indonésií.

I v národních projektech, které byly vyhlášeny a zahájeny v roce 2018, bylo cílem udělat z Ruska pátou ekonomiku světa, tzn. předčí Německo v žebříčku z hlediska reálného HDP. A loni se vytouženého cíle podařilo dosáhnout. Jak OSN, MMF, tak Světová banka umístily Rusko na páté místo a Německo kleslo na šesté místo. Ale hlavním důvodem nebylo to, že v Rusku došlo k ekonomické akceleraci, ale to, že ukazatel PPP byl přepočítán ve směru posilování rublu.

Udrží si Rusko páté místo? Pochybuji. A tady nejde ani tak o ekonomiku jako takovou. A faktem je, že v důsledku revize ukazatelů PPP se reálný hrubý domácí produkt Ruska ve srovnání s minulým rokem téměř nezvýší. MMF přímo uvádí, že Rusko se do konce roku 2023 vrátí na své šesté místo po Německu. Zde je několik zajímavých statistik pomocí kouzelné hůlky zvané „PPP“.

Nejnovější **zprávy o směnném kurzu dolaru, eura, jüanu** a dalších měn naleznete v tématu **Free Press** .

Směnné kurzy

Měli byste investovat do dolaru? Expert jmenoval častou chybu Rusů

Centrální banka oznámila nový nárůst směnného kurzu dolaru k rublu

Zprávy o směnném kurzu dolaru: rubl začal týden na moskevské burze špatně

Expert vytvořil prognózu směnného kurzu dolaru na rok 2024

Všechny materiály k tématu (5754)